

Informace ze zdravotnictví Královéhradeckého kraje

Ústavu zdravotnických informací a statistiky
České republiky

Hradec Králové
2. 8. 2011

3

Diabetologie - činnost oboru v Královéhradeckém kraji v roce 2010

Diabetology - Activity in Branch in the Královéhradecký Region in 2010

Souhrn

Informace ze zdravotnictví kraje o činnosti oboru diabetologie v Královéhradeckém kraji v roce 2010 obsahuje údaje o ambulantní péči v členění podle druhu zdravotnického zařízení a podle území z oblasti personálního zajištění, činnosti a podrobné údaje o léčených diabetících.

Summary

Information on health service activity in the branch of diabetology in the Královéhradecký region in 2010 contains data about out-patient care by type of establishment of the region, data about personnel capacity, activity and detailed data about diabetics under treatment.

Podkladem pro zpracování dat v této aktuální informaci o činnosti diabetologie byl roční výkaz, který byl součástí Programu statistických zjišťování Ministerstva zdravotnictví ČR na rok 2010. Výkaz vyplňuje samostatně každá diabetologická ordinace, včetně ambulantních částí nemocnic. Zároveň jej vyplňují ordinace praktických lékařů pro dospělé, které diabetiky aktivně léčí. Publikované údaje jsou zpracovány za všechny ordinace bez ohledu na zřizovatele. Formuláře výkazů a závazné pokyny jsou vystaveny na internetu www.uzis.cz.

Edice IZK o činnosti oboru diabetologie v předchozích letech jsou dostupné na internetových stránkách ústavu v části Rychlé informace.

Činnost oboru diabetologie

Diabetes mellitus - úplavice cukrová, které se lidově říká cukrovka, představuje skupinu chronických onemocnění, která má různý mechanismus vzniku a projevuje se poruchou metabolismu cukrů, tuků a bílkovin. V důsledku těchto poruch dochází k rozvoji komplikací, kde jsou postiženy cévy, oči, nervový systém, ledviny a dolní končetiny. V roce 2010 představují diabetici v Královéhradeckém kraji více než 8 % všech obyvatel.

V kraji bylo léčeno 227 pacientů ve věkové kategorii 0–19 let (v ČR 1 750), což z celkového počtu pacientů činilo 0,49 % (ČR 0,22 %). Ze všech obyvatel v této věkové kategorii to činilo 0,20 % (v ČR 0,08 %).

Odbornou péči o nemocné cukrovkou zajišťovalo 21,17 lékařů a 22,51 ZPBD (průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem, včetně smluvních – tento údaj je sledován od roku 2008, výstižněji charakterizuje kapacitní zajištění jednotlivých ambulancí, zvláště v případech ukončení a zahájení činnosti nebo většího pohybu pracovníků v průběhu roku)

ve 187 ordinacích. Lékaři k 31.12.2010 léčili celkem 46 025 osob. Na jednoho lékaře v oboru diabetologie v kraji připadlo v průměru 2 174 léčených pacientů (v roce 2005 to bylo 2 112), v ČR připadalo na jednoho lékaře 2 326 pacientů (v roce 2005 to bylo 2 355 pacientů). Jak je patrné z první tabulky, nejvíce je ostatních ambulantních zdravotnických zařízení (81 %), což jsou z převážné většiny ordinace praktických lékařů pro dospělé. V těchto ordinacích lékaři aktivně léčí lehčí formy diabetu v rámci oboru (tzn. že pracovní úvazek vykazují na výkazu PL pro dospělé a na diabetologickém výkazu pouze činnost).

Během roku 2010 bylo provedeno celkem přes 120 tisíc ošetření - vyšetření, což činilo nárůst o 1,5 % oproti předešlému roku. Počet ošetření na 1 lékaře byl v kraji 5 674, nejméně v okrese Hradec Králové (4 458) a nejvíce v okrese Náchod (7 340). Potvrzuje se rostoucí trend tohoto onemocnění, celkový počet léčených osob ve srovnání s rokem 2009 vzrostl o 3,1 %. Jedním z hlavních růstových faktorů je stárnutí populace. Dlouhodobě je vyšší výskyt cukrovky u žen než u mužů, v kraji bylo žen 51,7 % z celkového počtu léčených diabetiků (v ČR 53,2 %).

Počet diabetiků léčených pouze dietou zaujímal 17,2 % z úhrnu léčených osob, v relaci na 10 000 obyvatel činil 143 případů (ČR 162). Počet léčených PAD byl nejvyšší, činil 53,1 % z úhrnu, na 10 000 obyvatel připadalo 440 případů (ČR 389). Léčených diabetiků inzulinem bylo 18,5 % a kombinovanou léčbou inzulinem a PAD pouze 11,2 %. Struktura pacientů podle druhu léčby v ČR byla následující: 21,2 % osob bylo léčeno jen dietou, 50,7 % perorálními antidiabetiky (PAD), 16,3 % osob inzulinem a 11,8 % kombinovanou léčbou (inzulinem a PAD). Jak je patrné, kraj nevybočuje a potvrzuje republikový trend.

Z hlediska typu diabetu nejčastěji pacienti trpí diabetem II. typu, což tvoří téměř 91 % všech léčených osob, nejvíce těchto pacientů je v okrese Jičín (95 %). Porucha glukosové tolerance se nezahrnuje do počtu osob léčených na diabetes, sleduje se samostatně. Na tuto diagnózu bylo v kraji léčeno 2 952 pacientů.

Jak ukazuje poslední graf (Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1996–2010), mimo roku 1999 je stále vzestupný trend počtu léčených diabetiků.

Zpracovala: Lenka Lesková
ÚZIS ČR, Regionální pracoviště Hradec Králové
Habrmanova 19/1, 500 02 Hradec Králové
tel.:495 058 321, fax: 495 058 322
e-mail: drahokoupilová@uzis.cz
<http://www.uzis.cz>

Personální zajištění a počty ošetření dle druhu zdravotnických zařízení

Ukazatel	Počet ZZ a pracovišť	Počet pracovníků ¹⁾		Počet ošetření - vyšetření	
		lékaři	ZPBD ²⁾	celkem	na 1 lékaře
dle druhu zdravotnických zařízení					
Ambulantní část lůžkových ZZ	11	7,81	11,03	34 267	4 388
Samostatná ordinace lékaře specialisty	25	11,94	10,86	78 110	6 542
Ostatní ambulantní zdravotnická zařízení	151	1,42	0,62	7 732	5 445
Celkem	187	21,17	22,51	120 109	5 674
dle území (okres)					
Hradec Králové	68	7,31	7,55	32 585	4 458
Jičín	31	2,00	2,15	14 209	7 105
Náchod	26	3,39	3,39	24 882	7 340
Rychnov nad Kněžnou	24	3,35	2,77	21 575	6 440
Trutnov	38	5,12	6,65	26 858	5 246
Královéhradecký kraj	187	21,17	22,51	120 109	5 674

¹⁾ Průměrný roční přepočtený počet pracovníků celkem (vč. smluvních) - z odevzdaných ročních výkazů A(MZ)1-01

²⁾ ZPBD - zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí bez odborného dohledu dle zákona č. 96/2004 Sb., o nelékařských zdravotnických povoláních § 5–§ 21a

Léčené osoby podle jednotlivých typů diabetu

Území, okres	Počet léčených osob podle jednotlivých typů diabetu				
	absolutně	na 10 000 obyvatel	v %		
			I. typ DM (E10)	II. typ DM (E11)	sekundární diabetes (E13)
Hradec Králové	15 425	944,13	8,97	89,85	1,19
Jičín	5 675	707,91	4,83	94,70	0,48
Náchod	6 743	600,48	12,07	87,45	0,47
Rychnov nad Kněžnou	6 772	855,57	5,33	93,98	0,69
Trutnov	11 410	952,31	7,28	91,31	1,40
Královéhradecký kraj	46 025	829,57	7,96	91,07	0,98
Česká republika	806 230	765,45	6,92	91,77	1,31

Počet léčených diabetiků k 31.12.2010

Území, okres	Počet léčených pacientů				Počet nově zjištěných onemocnění		
	celkem	z toho v %		u PL pro dospělé v %	celkem	z toho v %	
		muži	ženy			muži	ženy
Hradec Králové	15 425	50,28	49,72	20,05	937	51,76	48,24
Jičín	5 675	46,82	53,18	19,52	564	50,18	49,82
Náchod	6 743	48,84	51,16	9,92	493	46,04	53,96
Rychnov nad Kněžnou	6 772	47,55	52,45	13,82	562	46,44	53,56
Trutnov	11 410	46,56	53,44	18,12	719	45,48	54,52
Královéhradecký kraj	46 025	48,32	51,68	17,11	3 275	48,34	51,66
Česká republika	806 230	46,77	53,23	16,62	64 997	47,92	52,08

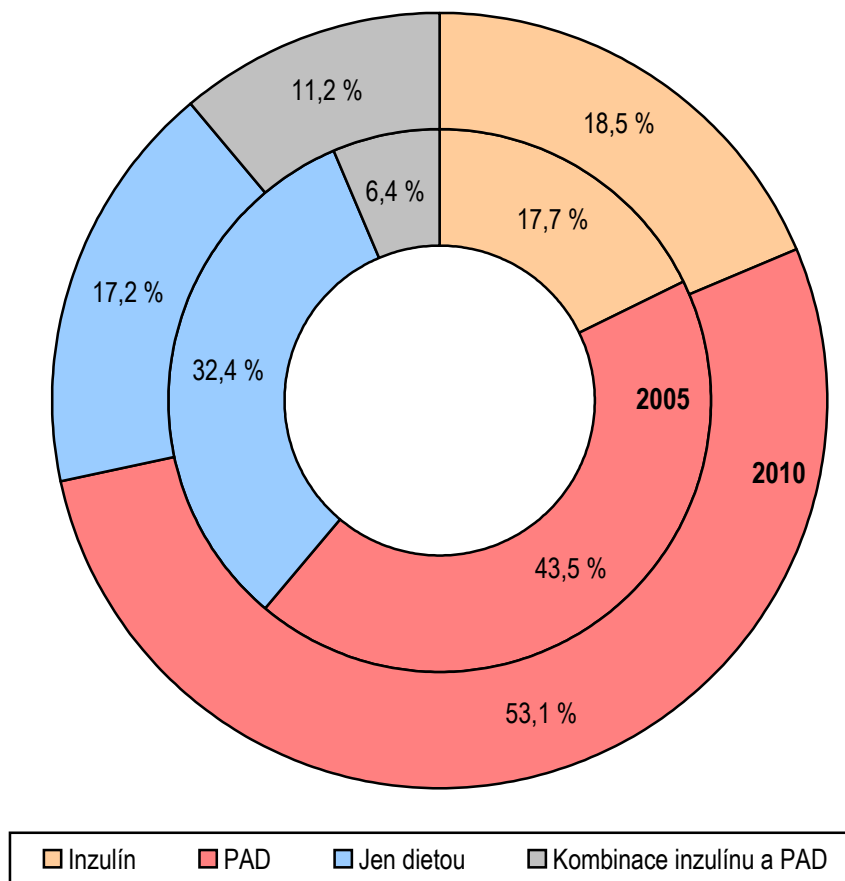
Počet léčených osob s chronickou diabetickou komplikací

Území, okres	Diabetická						
	nefropatie		retinopatie			noha	
	celkem	z celku s renální insuficiencí	celkem	z celku		celkem	z celku s amputací
				proliferativní	slepota		
Hradec Králové	2 404	913	2 142	427	47	979	187
Jičín	350	130	335	131	18	129	44
Náchod	1 152	327	786	223	22	819	94
Rychnov nad Kněžnou	354	205	665	60	4	435	28
Trutnov	2 035	622	1 299	183	21	394	83
Královéhradecký kraj	6 295	2 197	5 227	1 024	112	2 756	436

Léčení diabetici podle druhu léčby

Území, okres	Jen dietou		PAD		Jen inzulínem		Kombinací inzulínu a PAD	
	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel	absolutně	na 10 000 obyvatel
Hradec Králové	2 493	152,59	8 178	500,56	3 880	237,49	874	53,50
Jičín	1 301	162,29	2 778	346,54	1 140	142,21	456	56,88
Náchod	577	51,38	3 978	354,25	961	85,58	1 227	109,27
Rychnov nad Kněžnou	1 225	154,77	4 050	511,67	856	108,15	641	80,98
Trutnov	2 340	195,30	5 426	452,87	1 674	139,72	1 970	164,42
Královéhradecký kraj	7 936	143,04	24 410	439,98	8 511	153,41	5 168	93,15
Česká republika	170 605	161,98	409 197	388,50	131 625	124,97	94 803	90,01

Léčení diabetici v roce 2005 a 2010

Vývoj počtu léčených diabetiků na 100 000 obyvatel v letech 1996–2010

